

— maa vi fraraade enhver Foranstaltning, der tilsigter en permanent Befæstning af København, og det ærede Medlem for Løvel har for ikke mange Aar siden staaet paa samme Standpunkt. Den 18. Oktober 1893 udtalte det ærede Medlem for Løvel: „Hvis vi havde Ret fra Venstres Side tidligere i, at Københavns Befæstning var saavel i militær som i finansiel og politisk Henseende en Ulykke for vort Land, saa maa vi vel ogsaa have Ret heri endnu“. Se, det er det ærede Medlems og Venstres gamle Standpunkt, men dette Standpunkt er opgivet, naar han nu kun siger, at han vil stemme imod den som ulovlig opført, men derimod forbeholder sig at skifte Standpunkt efter Overvejelserne i Forsvarskommissionen. Heri er det tvetydige i hans „Flertallets“ og Ministeriets Stilling.

Jeg blev altsaa ikke tilfredsstillet ved det Svar, det ærede Medlem gav paa mit Spørgsmaal, men jeg har ogsaa tænkt en Del over Sagen, tænkt over, hvoraf det kan komme, at Regeringen og Flertallet stille sig saa principfaste i Valgretssagen, men saa tvetydige i Militærspørgsmaalet. Jeg har tænkt over, hvori denne Selvmodsigelse kan ligge, og har maattet svare mig selv — og da jeg ikke har faaet noget bedre, tror jeg, mit Svar er det rigtige —, at det kom af den simple Grund, at Valgretsspørgsmaalet har man ikke saa meget imod at skyde ud i den blaa Fremtid, der kan man sagtens blive ved at kæmpe for Princippet, fordi man ikke vil bruge de Magtmidler, hvormed man kan føre Sagen igennem, og den nuværende Ordning med Toklassesystemet forekommer ikke saa slet, at det gør noget, at der gaar Aar, før vi blive færdige, men Militærspørgsmaalet er brændende, thi Forsvarssagen har den ærede Konseilspræsident gjort til sin Livssag, til en politisk Opgave, der skal have en Løsning, og derfor er det, man her gaar Overenskomstens og Forligets Vej.

Naar det ærede Medlem gør Forskel mellem Forlig i gammel politisk Forstand og sagde: Det er ikke Forlig i gammel daarlig Betydning, eftersom Sagen skal forelægges Vælgerne, saa vil jeg sige, at Forfatningsforliget af 1866 var et Forlig i den gamle daarlige politiske Forstand.

Det blev forelagt Vælgerne to Gange endda, men det blev endda gennemført. Det er ikke nok, at der kommer en Valgdag, men det gælder, at Vælgerne staa oplyste og vel organiserede til at slaa Forliget ned, naar det kommer. Saa rustede de ikke i 1866, men derimod stode de vel forberedte i 1896, takket være den Mistænkeliggørelsens Taktik, som det ærede Medlem og hans Meningsfæller havde udfoldet overfor de daværende moderate, som viste sig rigtig, fordi det var den rigtige og eneste rigtige Konklusion af alle de Forudsætninger, de moderates Politik i Begyndelsen af 90erne maatte medføre.

Om den Tid mindede ogsaa det ærede Medlems Udtalelse i Dag mig paa en anden Maade, naar han blev ved at ville stille de radikales tidligere Forhold til Socialdemokratiet op imod deres nuværende Stilling, naar han gennemgik en hel Mængde af, hvad der er gennemgaaet paa Sommerens Vælgermøder fra Partikulissernes Forhandlinger osv. osv. Da jeg sad og lyttede til hele denne lange Udvikling, fik jeg i Grunden kun et eneste Indtryk, nemlig dette, at de nuværende radikale, Folketingets Venstre, have vistnok ogsaa efter deres egen Mening — det antydede i alt Fald det ærede Medlem forleden Dag — maaske desværre noget for længe ladet sig af deres Partiloyalitet, af deres Partidisciplin, bevæge til at blive ved at følge den Ledelse, som blev mere og mere „tydelig“. Det er, hvad man kan bebrejde dem. Vi fik Øjnene op straks, men vi stode jo ogsaa ganske frit, for vi stode jo i vort eget Parti. De andre maatte være længere om det, inden de endelig bleve ganske visse paa, at det forholdt sig, som vi sagde.

Det er det, jeg fik ud deraf. Men alt dette om, hvad der er sagt ved den Lejlighed, om en jydsk Referent har været et Fæ eller ikke ved en vis Lejlighed, om Mødet i Hornsyld osv. osv., vil jo svinde som Dug for Solen overfor Vælgerbefolkningens klare og bestemte Spørgsmaal paa næste Valgdag, saa ere alle disse Pjecer om Partiforhandlinger osv. osv. ganske ligegyldige, saa stille Vælgerne det klare utvetydige Spørgsmaal til alle Kandidaterne: Ere I endnu, som I vare i gamle Dage, imod Københavns Befæstning, ikke